

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Střední zdravotnická škola, Šumperk, Kladská 2

Kladská 2, 787 40 Šumperk

Identifikátor: 600 020 096

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Šumperk, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk

Termín konání orientační inspekce: 23., 24. a 27. září 1999

Čj.	135 201/99-011096
Signatura	om5ft201

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Ve školním roce 1999/2000 je školou realizována výuka dvouletého studijního oboru 53-41-J/001 (dle JKOV 53-21-3) Ošetřovatel/Ošetřovatelka a čtyřletého studijního oboru 53-41-M/001 (dle JKOV 53-01-6) Všeobecná sestra. Současných devět tříd navštěvuje 252 žáků, které vyučuje 40 učitelů. Polovinu tvoří učitelé, především odborní lékaři, kteří pracují na základě dohody. Ve srovnání s uplynulým školním rokem má škola o jednu třídu méně.

Škola zabezpečuje odbornou přípravu středního zdravotnického personálu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Společenskovědní předměty (český jazyk a literatura, občanská nauka, dějepis)

Výuka společenskovědních předmětů probíhá podle schválených učebních plánů. Osnovy předmětů vyučující rozpracovali do tematických plánů, které zabezpečují plnění osnov a kontinuitu výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky. V době inspekce nebylo zjištěno porušení plnění osnov.

Plánování a příprava výuky jsou prováděny kvalifikovaně, systematicky a zúročují pedagogickou erudici vyučujících.

Učitelé mají plnou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku sledovaných předmětů.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, vybavených zpětným projektorem, magnetickou tabulí apod., v případě potřeby mohou učitelé využívat odborné učebny se zabudovanou didaktickou technikou (video). Učební pomůcky jsou zastoupeny v dostatečné míře (magnetofonové nahrávky, mapy, obrazové materiály, videonahrávky atd.) a jsou postupně vzhledem k finančním možnostem školy účelně inovovány a doplňovány. Učitelům i žákům je k dispozici i žakovská a odborná knihovna, které obsahují dohromady kolem 6000 svazků.

Veškeré prostory (učebny, chodby, odpočinkové prostory, jídelna atd.) svou vysokou estetickou úrovní působí na kultivované chování žáků.

Získávání vědomostí, dovedností a návyků žáků probíhá v souladu se schválenými dokumenty vymezujícími cíle vzdělávacího programu školy. Je uskutečňováno v rozsahu a tempu odpovídajícím schopnostem žáků.

Ve většině hodin byly použity vyučovací metody adekvátní daným předmětům i tématům, vyučovací čas byl efektivně využit. Odborná vyspělost učitelů se odrazila i v tom, že učivo bylo vykládáno věcně správně a v souladu s novými trendy v daném oboru. Výrazně převládaly efektivní metody a formy vzdělávací a výchovné práce orientované především na problémové učení, týmovou spolupráci, práci s textem, učebnicemi a informacemi. Nové učivo bylo většinou vyvozováno ve spolupráci a dialogu s žáky, učitelé přitom navazovali na jejich dřívější znalosti a rozvíjeli je. V optimálním rozsahu byla používána názornost, učební pomůcky i didaktická technika.

V některých hospitovaných hodinách byla vhodně zařazena i nenásilná výchova k vlastenectví, mravním a etickým hodnotám všeobecně, zejména pak při výkonu povolání zdravotníka.

Zpětnovazební formy hodnocení byly zařazeny do většiny vyučovacích hodin. Průběžné hodnocení žáků i jejich klasifikace odpovídaly úrovni jejich výkonu a byly objektivní. Přímé

pozorování ve vyučovacích hodinách potvrdilo dobrou úroveň znalostí a dovedností.

V procesu výuky ve všech sledovaných hodinách byl vytvářen dostatečný prostor pro komunikaci žáků a uplatnění jejich aktivit.

Plánování a přípravu výuky, personální a psychohygienické podmínky hodnotí ČŠI jako vynikající. Materiální podmínky jako velmi dobré s výraznou převahou pozitiv. Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kvalita výuky společenskovědních předmětů ve škole dosahuje velmi dobrou úroveň, na čemž se podílí nejen odborná a pedagogická způsobilost učitelů, prostorové a psychohygienické podmínky výuky, ale i velmi podnětné prostředí, jehož estetická úroveň vytváří u žáků kladný a pozitivní vztah k věcem a lidem kolem sebe.

Odborné předměty (ošetřovatelská péče, ošetřovatelství, základy veřejného zdravotnictví)

Časové dotace ve sledovaných předmětech odpovídají schválenému učebnímu plánu, provedené úpravy jsou v souladu s těmito plány.

Učební osnovy obou studijních oborů jsou učiteli rozpracovány do tematických plánů jednotlivých odborných předmětů. Jejich konečné úpravě předchází konzultace učitelů odborných předmětů v rámci předmětové komise. Posouzeno je především časové rozvržení učební látky, návaznost mezi obsahově příbuznými předměty a hodinové dotace nosných tematických celků. U vybraných odborných předmětů byla část učiva v tematických plánech přeskupena. Návaznost učiva byla zlepšena, především s ohledem na praktickou část vyučování, která probíhá v nemocnici. Zohledněn byl 1. ročník oboru Ošetřovatel/Ošetřovatelka, kdy nástup žáků na toto náročné pracoviště byl časově upraven tak, aby byla posílena doba jejich praktické a psychické přípravy ve škole. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd.

Výuka odborných předmětů byla sledována u šesti učitelek, ze kterých čtyři měly vysokoškolské studium učitelství odborných předmětů ukončené státní zkouškou. Další dvě učitelky nemají v současné době odpovídající kvalifikaci. Přes neúplnou kvalifikaci měly jejich vyučovací hodiny vysokou úroveň.

Škola má dostatek vhodných prostor pro výuku odborných předmětů. Hospitované předměty se vyučovaly ve velmi dobře vybavených odborných učebnách, kde byly k dispozici zdravotnické pomůcky, zařízení, figuríny, ale i moderní didaktická technika. Všude byl dokonalý pořádek a čistota. Prostředí učeben se vyznačovalo vysokou estetickou úrovní. Ostatní hodiny byly vyučovány v klasických kmenových třídách, vybavených vhodnou didaktickou technikou, která byla v průběhu hodin účelně využívána.

Promyšlená příprava na vyučování umožnila vytvořit takovou strukturu hodin, která byla přiměřená věku žáků jednotlivých ročníků i daným výukovým cílům. Organizační pokyny byly žákům jasné a byly pro ně přiměřené.

Použité vyučovací metody vycházely z obsahu učební látky a svým charakterem byly ve většině hodin zdařile orientovány na praktické činnosti žáků, kteří mohli pracovat individuálně i ve skupinách a aktivně si osvojovat potřebné vědomosti a dovednosti. V hodinách nechyběla práce žáků s textem v učebnici, příprava referátů, námětů k diskusi, využito bylo i problémové učení. Žáci měli dostatečný prostor pro vzájemnou spolupráci. Za domácí úkoly byly zadávány

samostatná zjištění ve zdravotnických zařízeních, mezi rodiči a známými, ale i samostatné úkoly a studium.

Běžné bylo využití zpětného projektoru, magnetické tabule a školní tabule, na které byl stručný, výstižný, ale i úhledný zápis. Na pěkné úrovni byla většina záznamů v sešitech žáků. Pouze v jedné vyučovací hodině nebyla zajištěna část didaktické techniky, kterou učitelka následně potřebovala. Vyučovací čas byl v hodinách efektivně využit.

Učitelky žákům vytvářely dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru a uplatnění individuálních zkušeností. Významným pozitivem hospitovaných hodin byla maximální snaha o aplikaci učiva na praktické příklady ze zdravotnické praxe, objasňování příčinných souvislostí žáky, vytváření potřebných dovedností a návyků a důsledné používání správné terminologie. Žáci byli ve vyučování aktivní a o většinu témat projevovali zájem. Menší zájem a obtížnější spolupráce byla vidět v předmětu, který měl výrazně teoretický charakter, navíc byl učitelkou zvolen málo efektivní metodický postup při probírání látky.

Základním motivem všech vyučovacích hodin bylo nejen osvojení odborných vědomostí a dovedností, ale také osvojování zásad morálního a etického kodexu pracovníka ve zdravotnictví.

Ve většině hospitovaných hodin bylo vidět jednoznačný zájem žáků o zvolený obor.

Ve většině vyučovacích hodin bylo účelně využito vstupní i průběžné motivace, která byla posilována aktualizací učiva, využíváním příkladů ze zdravotnické praxe, mezipředmětových vazeb, ale i osobním příkladem vyučujících. Jejich zaujetí pro vyučovaný předmět a pro svědomitou přípravu žáků pro práci ve zdravotnictví bylo příkladné.

Pozitivním hodnocením výkonů žáků byla posilována jejich sebedůvěra, pocit užitečnosti a úspěchu. Žáci vystupovali přirozeně, bez zbytečného ostychu, učitelky jejich výkony objektivně a spravedlivě hodnotily. Případné chyby byly analyzovány a opraveny. V některých hodinách bylo využito sebehodnocení žáků, popřípadě hodnocení spolužáků. Znalosti a dovednosti žáků byly na velmi dobré úrovni.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla efektivní, vytvářela dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních schopností žáků, připouštěla různost názorů a byla založena na vzájemné důvěře. Osobnost žáků je rozvíjena v prostředí pozitivních vztahů mezi žáky navzájem a mezi žáky a dospělými. Atmosféra v jednotlivých třídách tuto skutečnost potvrzovala.

Materiální a psychohygienické podmínky výuky, motivaci a hodnocení žáků v odborných předmětech hodnotí ČŠI jako vynikající. Plánování a přípravu, organizaci, formy a metody a interakci a komunikaci jako velmi dobré. Personální podmínky jsou s ohledem na neúplnou kvalifikaci některých učitelek hodnoceny stupněm dobrý.

Kvalitu vzdělávání v odborných předmětech hodnotí ČŠI jako velmi dobrou, s výraznou převahou pozitiv. Kladně je hodnocen především přístup vyučujících k žákům, zvolené metody a formy, které vytvářely prostor pro aktivní učení, podporovaly motivaci a zaujetí žáků pro zvolený obor.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je velmi dobrá s výraznou převahou pozitiv.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vedení školy má vypracovány koncepční záměry rozvoje školy, které tvoří samostatný dokument s jasně stanovenými cíli. Koncepce školy na léta 1997 - 2001 vychází z analýzy současného stavu školství a vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví. Klade si za cíl postihnout hlavní směry vývoje, kterými se chce škola do budoucna ubírat, současně usiluje o postižení měnících se podmínek na trhu práce a zájmu veřejnosti o práci ve zdravotnictví.

Koncepce školy je přijata pedagogickým sborem a rodiči, její záměry jsou postupně realizovány. Účinným prostředkem vlastní realizace je především Plán práce 1999/2000, který deklaruje stěžejní úkoly a stanovuje postup při jejich uskutečňování. Postihuje oblast výchovně-vzdělávací, propagace školy, organizaci provozu školy a činnost metodických orgánů.

Plánované termíny jsou vedením školy prokazatelně sledovány a úkoly průběžně vyhodnocovány.

Ve škole jsou realizovány studijní obory uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů.

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti hodnotí ČŠI jako vynikající.

Organizování

Pravidla fungování organizace výchovného a vzdělávacího procesu školy jsou stanovena organizačním řádem školy, který vymezuje pravidla provozu školy, činností administrativního charakteru a vymezuje základní povinnosti všem vedoucím a pedagogickým pracovníkům. Zaměstnanci školy jej akceptují. Jeho součástí je grafické schéma s personálním obsazením jednotlivých úseků. Na jednotlivé pracovníky jsou delegovány kompetence, které jsou věcné a adresné.

Součástí operativního řízení školy jsou pravidelné porady konané jednou za čtrnáct dní. Ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu přispívají svou činností předmětové komise.

Při svém rozhodování se ředitelka školy opírá o poradní sbor, se kterým se pravidelně schází a konzultuje s ním problémy, které se na škole vyskytly.

Vnitřní informační systém je založen na tradičních a osvědčených metodách (porady, písemné pokyny a vzkazy, ústní jednání). Vedení školy klade důraz na plynulé předávání včasných a jasně formulovaných informací nejen učitelům, ale i žákům. Důvěrné informace jsou zabezpečeny před zneužitím.

Rodiče jsou informováni prostřednictvím třídních schůzek. V případě aktuální potřeby škola využívá písemnou formu, telefonický kontakt a osobní jednání s rodiči.

Škola organizuje aktivity, které vhodně doplňují výchovně-vzdělávací program školy. Jedná se o experimentální projekt „Ochrana člověka za mimořádných situací“, který je prováděn ve spolupráci s CO. V rámci tohoto projektu se žáci zdokonalují ve znalostech a dovednostech při poskytování první pomoci.

Žáci školy připravují i programy pro občany v sociálních zařízeních na Šumpersku (Domovy důchodců, Dětské domovy, Zvláštní školy). Výrazná je i spolupráce s Českým červeným křížem (ČČK), kdy přímo na škole působí dorostová skupina ČČK, která zajišťuje zdravotnické služby při různých sportovních a dalších akcích.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Pedagogická dokumentace školy je zavedena a její úroveň je hodnocena jako velmi dobrá.

Pravidla provozu školy jsou promyšleně zpracovaná a umožňují efektivní řízení školy.

Organizování výchovně-vzdělávacího procesu hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků je uplatňován demokratický styl řízení, který umožňuje kdykoliv jednat a spolupracovat s vedením školy. V tomto školním roce to bylo např. při tvorbě plánu práce, plánu vzdělávacích akcí, při sestavování termínového kalendáře, při úpravách tematických plánů v rámci předmětových komisí. Pro iniciativu a aktivitu pedagogů školy je vytvářen široký prostor, který je většinou z nich využíván. Svědčí o tom aktivity v rámci kroužků z oblasti sportu, hudby, výpočetní techniky, ručních prací, pečovatelsví, činnosti ČČK, ale i práce v České společnosti sester, modernizace dokumentace v nemocnicích, podílu na tvorbě standardů Nemocnice s.r.o. Šumperk, pořádání odborných přednášek, seminářů aj.

Začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je poskytována odborná i pedagogická pomoc nejen prostřednictvím uvádějících učitelů, ale i ředitelkou školy (hospitační činnost) a zástupkyní ředitelky školy (seznámení s předpisy, vedení dokumentace, projednání klasifikace aj.).

Kritéria pro hodnocení pracovníků byla vedením školy vypracována, projednána se sborem a po zapracování návrhů zveřejněna ve sborovně. Obsahově jsou zaměřena na činnosti, které jsou vykonávány mimo běžné pracovní povinnosti (péče o odborné pracovny, laboratoře, práce v zájmových kroužcích a j.). Vedení školy pracovníky pravidelně hodnotí a diferencuje.

Sebehodnocení školy je v průběhu školního roku realizováno především při jednání pedagogických rad a v závěru školního roku je zpracováno ve výroční zprávě školy.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní a řídicí činnosti je ředitelkou školy vypracován a tvoří součást plánu práce pro školní rok 1999/2000. Plán zahrnuje kontrolu výchovně-vzdělávací činnosti a kontrolu provozu školy a jejího hospodaření. Je zveřejněn v rámcové podobě. Určuje okruhy kontrolní činnosti, termíny a zodpovědné pracovníky. Podrobně je zpracována hospitační činnost a její časové a obsahové rozvržení.

K termínu inspekce se kontrolní činnost vedení školy zaměřila především na kontrolu dokumentace třídních učitelů, kontrolu tematických plánů, plánů výchovného poradce, předmětových komisí, ustanovení a dodržování dozorů, zajištění zdravotních průkazů odborných učitelů a žáků 3. a 4. ročníku.

Čtyř hospitovaných hodin se zúčastnila zástupkyně ředitelky školy. Následný pohospitační rozbor, který uskutečnila, měl velmi dobrou pedagogickou i odbornou úroveň.

Kontrolní systém je vytvořen, kontroly jsou průběžně prováděny. Kontrolní mechanismy hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Kvalitu řízení hodnotí ČŠ jako velmi dobrou s výraznou převahou pozitiv.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Ve škole je zřízena funkce asistentky - dokumentátorky, která odpovídá za modernizaci a pravidelné doplňování učebních pomůcek, didaktické techniky a studijní literatury. Tento postup umožňuje jejich efektivní využívání všemi učiteli. Asistentka-dokumentátorka má k dispozici učební osnovy a tematické plány odborných předmětů, podle kterých pomůcky připravuje a za pomoci žákovských služeb distribuuje do jednotlivých učeben a tím výrazně pomáhá především externím učitelům. Současně dbá o dokonalý technický stav pomůcek a didaktické techniky, jejich evidenci a uložení.

Zřízení funkce asistentky - dokumentátorky umožňuje efektivní využívání učebních pomůcek a didaktické techniky všemi učiteli.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 34 327/98-21 ze dne 30. prosince 1998.
- Podkladová inspekční dokumentace škol, dotazník pro ředitele před inspekcí.
- Koncepce školy, plán práce pro školní rok 1999/2000, plány předmětových komisí odborných a všeobecně vzdělávacích předmětů, organizační řád, rozvrh hodin.
- Učební plán oboru 53-01-6 Všeobecná sestra schválený MŠMT ČR pod čj. 29 978/97-21 ze dne 18. září 1997 s účinností od 1. září 1997.
- Učební plán oboru 53-21-3 Ošetřovatel, ošetřovatelka schválený MZ ČR pod čj. VV-621-2.7.1991 ze dne 2. července 1991 s účinností od 1. září 1991.
- Učební osnovy hospitovaných předmětů.
- Tematické plány hospitovaných předmětů.
- Třídní knihy - 1.A, 1.B, 1.C, 2.A, 2.B, 2.C, 3.A, 3.B.
- Personální dokumentace učitelů hospitovaných předmětů .
- Kritéria a zásady pro přiznání osobních příplatků a kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků školy.
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999.

ZÁVĚR

Pozitiva

- Vzdělávací program školy reaguje na požadavky trhu práce daného regionu a umožňuje kvalitní profesní přípravu žáků na budoucí povolání.

- Jsou vytvořeny vynikající materiální podmínky pro vzdělávání, výuka probíhá v podnětném a estetickém prostředí, které příznivě ovlivňuje osobnostní rozvoj žáků.
- Při výuce převažovaly metody a formy, při kterých je vytvářen prostor pro tvořivé, samostatné a aktivní učení. Převažuje vysoká úroveň pedagogické práce, která vytváří velmi dobré podmínky pro odborný rozvoj žáků. Mimořádný důraz byl kladen na osvojování zásad morálního a etického kodexu pracovníka ve zdravotnictví.
- Řízení školy je promyšlené a koncepční, na řídicí pracovníky jsou přeneseny příslušné kompetence. Ve škole je vytvářeno prostředí vzájemné důvěry a spolupráce a prostor pro uplatňování iniciativy pracovníků školy, která směřuje i do rozsáhlých mimoškolních aktivit.

Negativa

- Část učitelů nemá příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost.

Na základě hodnocení kvality řízení školy a kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI školu jako velmi dobrou, s výraznou převahou pozitiv.

V rámci inspekční činnosti bylo zjištěno, že finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využívány efektivně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Dušan Deml	Dušan Deml v.r.
Členové týmu	Mgr. Pavel Okleštěk	Okleštěk v.r.

V Šumperku dne 8. října 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 10. 1999

Razítko

Mgr. Jarmila Hájková

J. Hájková v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Šumperk	1999-11-04	135 240/99-11096
MŠMT Praha	1999-11-04	135 241/99-11096

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly vzneseny.